

stulat, ut finem iam dicendi faciamus; nam elatus studio res multas & magnas explicandi, longior quidem fui, non infior; sed erat tamen difficile, argumentum tantum, tamque præclarum inchoatum relinquere. Quod si pro dignitate vestra mihi tractatum non est, veniam, obsecro, detis viri humanissimi: fin autem aliqua ex parte dignitati vestræ fecimus satis, id omnes Deo Opt. Max. acceptum referamus. In cuius gloriam, poenitentiam, sive virtutem, seu Sacramentum, & ad salutis finem, & ex præcepto quoque Dei peculiari necessarium esse, hæcenus dictum sit.

FINIS.

IN-

INDEX
RERVM MEMORABILIVM,
QVÆ IN HIS CANI OPERIBVS
continentur.

I. primum volumen; II. vero secundum notat.

A

Absolutio.

Absolutio Sacramentalis sententia quædam est in foro iudiciali. II. pagin. 609. Actus Sacramentalis absolvendi duplicem potestatem exigit. II. 615.

Abraham

Non est mentitus pueris cum dixit: Expectate hic, ego & puer cum adoraverimus, revertemur ad vos. I. 9. Fuisse mentitum quadam ratione, aliqui admittunt. I. 17.

Actio, & passio in uno, eodemque opere considerari possunt. I. 22.

Actus,

Qui peccatum est, si in rerum moralium ordine consideretur, ad causas naturaliter agentes inepte revocatur. I. 30. Actus humani in iustificatione impii nihil aliud faciunt, quam disponere animam ut gratiam Dei recipiat. II. 302. Inter actus voluntatis, & intellectus proportio est. II. 407. Primus actus poenitentiae nunquam est sine actu charitatis. II. 454. Actus charitatis prior natura est actu poenitentiae, imo illa huius radix est. II. 455. Actus interrupti in confessione quando exprimendi. II. 575.

Adam primus iacet, ubi secundus sepultus est. II. 39.

Affectio animi optima facit ut homo doctrinam Dei ad salutem.

Tom. II.

Nona

lu-

650 Index rerum memorabilium.

litem necessariam discernat ab errore contrario. I. 52.
Agnus Paschalis an fuerit legis veteris Sacramentum. II. 378.

Alexander tertius.

Cum iubet in testamentis duos, vel tres testes solum a iudicibus exigere, cap. *Non esset*, de Testam. quomodo intelligendus. I. 425. Veluit iudices etiam laicos in ecclesie patrimonio secundum statuta Canonum de testamentis iudicare. I. 426. Non impedit, quin principes seculares possint plures quam duos, vel tres testes in civium suorum testamentis exigere. I. 427.

Aloysius Lippomanus gravem historiam edidit de vitis Sanctorum. II. 108.

Altare dicitur, in quo offertur sacrificium, sicut mensa, in qua editur cibus. II. 275.

Ambrosius.

Cum ait, Petrum amisisse fidem, nomen fidei pro confessione fidei accipit. I. 439. Non audet asserere, Christum secundum humanitatem aut in sapientia profecisse, aut quicquam ignorasse. II. 338.

Anima.

Asserere, eius immortalitatem ratione naturali probari non posse, erroneum est. II. 358. Immortalem esse ostenditur. II. 359. Animam Christi ab instanti conceptionis Dei essentiam vidisse, Theologi definiunt. II. 324. Animus hominis naturaliter est immortalis. II. 359. Animam hominis non esse in potentia materia, ceterorum autem viventium animas esse, Moyses manifeste indicat. II. 358.

Anni.

Annorum numerus ab egressione filiorum Israel de Aegypto, ad templum a Salomone inchoatum. II. 65. Annorum numerus omnium qui presuerunt a Moysse ad Salomonem, in veteris testamenti libris singularim designatus est, exceptis Iosue, Samgar, Samuel, & Saul. II. 73.

Antonius, & Vincentius Belluacensis non tam vera scribere curant, quam, ne nihil prætereant, quod alibi scriptum reperitur. II. 304.

Apo-

Index rerum memorabilium. 651

Apocalypsis liberum a canonicis excipere, hæreticum est. I. 68.

Apostasia

Non est hæresis. II. 193. Apollatae in pœnas hereticorum incurrunt. II. 195.

Apostoli

Quædam literis, quædam viva voce prodiderunt. I. 195. Tempore dominicæ Passionis Christi fidem non amiserunt. I. 268. Ex animi perturbatione, & ignorantia dubitaverunt. II. 214. Cum baptizarent in nomine Christi, non omiserunt nomen Patris, & Spiritus Sancti. I. 429. Quæ ad apostolos pertinent quatenus ad ecclesie sacerdotes, hæc ad solos futuros sacerdotes referenda sunt. I. 432. Apostolos confirmatos fuisse in gratia, recte colligitur ex illis verbis: Ego rogabo Patrem, & alium Paraclitum dabit vobis. I. 443. Apostolorum nemo in legibus ecclesie ferendis poterat errare, illorum vero successores possunt errare. I. 165.

Aqua benedicta non sanctificat. II. 381.

Arabes quidem dixerunt, animum natura esse mortalem, sed in novissimo die cum corpore immortaliter suscitandum. II. 355.

Arca veteris Testamenti typus ecclesie. I. 285.

Argumentum.

Argumenta omnia vel a ratione, vel ab auctoritate ducuntur. I. 4. Argumenta eorum qui suadere conantur, Scripturam sacram non egere approbatione ecclesie. I. 35. Argumenta contra auctoritatem Scholasticorum. I. 491. Argumentis, quæ posita sunt contra Machabæorum libros, sit fati. I. 85.

Aristoteles.

Cum ait summum hominis bonum in contemplatione supremarum rerum consistere, errat. I. 548. evidentiam in disciplinis flagitat, ut rerum cognitio nec fallere possit, nec mutari. II. 134.

Ars est dux certior quam natura. II. 139.

Nann 2

46

Attritio

Sufficit ad suscipiendum effectum baptismi, II. 482. Attritio & contritio quid differant, II. 482. Quando ex attritio quis fiat contritus, II. 597.

Attritio qualibet non sufficit, ut fiat quis ex attritio contritus, II. 597.

Auctoritas in Theologia primum locum tenet, ratio postremum, I. 2.

Auctor

Libri Regum eos tantum redegit in numerum, quos intellexit, dum iudices administrarent, intercessisse, II. 73. Auctores sacri quomodo se habeant circa vulgi opiniones falsas, II. 38. Auctores sacre scripturæ aliquando loquuntur, ut vulgus solet loqui, I. 133. Auctores sacros in libris canonicis non semper Divino Spiritu fuisse locutos aliqui probant, I. 153. Auctores Sacri quicquid in libris canonicis habetur, Spiritu Sancto dictante scripserunt, I. 156. Eorum scripta in duplici sunt differentia, I. 161. Alii auctores sacri præter apostolos, & illos, qui ab apostolis probati sunt, non spectandi, I. 44. Auctores Sacri sæpe vocabulis imaginum utuntur pro rebus per imagines significatis, II. 259.

Augustinus

Cum ait, concilia priora a posterioribus emendari, loquitur de legum emendatione, non fidei, I. 383. Ait, nihil fieri nisi voluntate & permissione Dei, I. 30.

Auxilium speciale Dei necessarium est ad credendum, I. 54.

B

BAlaam, & Caiphæ verba, non quia ipsi dixerunt, ad fidem spectant, sed quia auctores sacri scripserunt, II. 174.

Baptismus.

In nomine Christi collatus, an iam ratus sit, I. 428. Sine baptismi Sacramento in re suscepto datur salus, II. 536.
Bap-

Baptismi trina immersio per contrariam consuetudinem abolita, I. 209. Baptismi Sacramentum num ante Christi passionem institutum, I. 498. Non est necessarium credere Baptismum fuisse collatum ab apostolis per illa verba: Ego te baptizo in nomine Christi, I. 429. Qui ante Baptismum peccavit mortaliter, in eo requiritur aliqua poenitentia interior, II. 480.

Baruch

A canone Scripturarum Sacrarum eximere erroneum est, I. 64. Eius prophetia, tanquam pars Hieremiæ veteribus visa, I. 80.

Berosus.

Berosos duos auctor ponit, unum Annianum & mendacem, alterum verum, II. 92. Vnum alteri in multis opponit, Ibid.

Bucerus

Asserit, tunc credendum esse ecclesie, cum pronunciat secundum scripturas recte intellectas, I. 260. Errat, cum ait, in synodum ecclesie non cogendos nisi filios Dei, I. 316. Negat Christi animam fuisse a principio perfectam, II. 322.

C*Caietanus*

AIT, Deum non esse auctorem peccati, ut sic, sed quatenus est poena peccantis, I. 24. Fallitur, quod putat prophetiam Danielis referri non potuisse ad idolum Anthisiochi, I. 87. Arguitur de falsa intelligentia illius loci: *Accedentem ad Deum oportet credere, quia est*, &c. I. 525. & seq. Eius error in expositione sacrarum literarum, I. 459. & seq.

Calvinus ait, Eucharistiam ideo a Patribus sacrificium vocari, quia est exemplar, & imago sacrificii, II. 277.

Canones

Apostolorum non sunt computandi inter libros Canonicos, I. 344. Canones Trullani non habent ecclesiasticam potestatem, I. 372. & seq. Canonum Sacrorum interpretibus creditur adesse Christus, I. 251. Canonici iuris notitiam esse

654 *Index rerum memorabilium.*

esse Theologo necessariam probatur. I. 518. & sequent. Carion, & historia ipsius Lutherum sapiunt. II. 116.

Causa.

Causarum duo genera, naturale & morale. I. 30. Causæ ad-
iutrices omnes non se habent eodem modo. I. 516. Cau-
sas morales non est necesse simul esse cum effectibus. II. 602.

Censores fidei admonentur. II. 215. & seq.

Censuræ non solum, sed earum etiam culpæ, & remissio a
superioribus reservantur. II. 577.

Cham typus fuit hæreticorum. II. 193.

Chaldæi, & Ægyptii non alios historicos approbant, præ-
ter sacerdotes, quod ipsos nunquam mentituros crede-
rent. II. 110.

Charitas

Remittit peccata. II. 471. An sine pœnitentia remittat pec-
cata mortalia. II. 468.

Christus

Intelligitur per Samaritanum. II. 372. Non accepit testimo-
nium ab homine propter se, sed propter alios. I. 50. Nul-
lum unquam verbum, nisi ex S. Spiritu locutus est. I. 161.
In cœlo offert sacrificium altaris. II. 314. Est salvator ec-
clesiæ, non tamen omnes qui in ecclesia sunt salvos fa-
cit. I. 285. Christus & Spiritus veritatis cum ecclesia us-
que in finem sæculi permanebunt. I. 369. Quæ Petro di-
xit, ut pfecto ecclesiæ, hæc ad successores eius perti-
nent. I. 432. Christus obtulit sacrificium eucharisticum,
ibidem præcepit Apostolis ut facerent. Ibid. & seq. quæ
Christus mandavit apostolis, ut futuris ecclesiæ pastoribus,
episcopis, & pastoribus mandata sunt. I. 433. Similitudo
Christi, & Melchisedech. II. 273. Christus omni gratia
perfecte plenus fuit. II. 329. Ex Christo gratia & veritas
in omnes emanarunt. Ibid. Solus Christus fuit testis ocula-
tus in negotio fidei. II. 331. Vt Deus & homo fuit a Pa-
tre destinatus testis veritatis. Ibid. Quomodo proficiebat
sapientia, & gratia apud Deum & homines. II. 334. Chri-
stus passus est anno ætatis suæ trigésimo tertio inchoato
per tres menses, & decem dies. II. 32. Quod passus sit
anno ætatis trigésimo quarto, defendi non potest. II. 34.
Pri-

Index rerum memorabilium. 655

Primo anno post baptismum non est publice concionatus.
Ibid. Eius passio nobis applicatur in Sacramentis. II. 228.
Christi præceptum, & consilium quomodo differant a præ-
cepto & consilio Beati Pauli. I. 161. Eius corpus videtur,
tangitur, frangitur, &c. cum species Sacramentales vi-
dentur, tanguntur, &c. I. 384. Eius corpus frangitur ma-
nibus sacerdotum, non solum Sacramentum. II. 270. Chri-
stus in sacrificio altaris immolatur quotidie pro nobis. II.
288. Christi gratia & veritas omnes habuerunt gratiæ &
veritatis effectus. II. 329. Gloria ante passionem non fuit
consummata, & quicquid ei defuit ad absolutam homi-
nis glorificationem, hoc per passionem meruit. II. 343.
Christum nullam tristitiam habuisse in voluntate, sed in
solo appetitu sensitivo potest dici. II. 344. Quod habue-
rit in voluntate intellectuali maximam tristitiam, proba-
bile est. II. 345. Quod Christus in cruce non habuerit
gaudium, quod ex Deo viso in voluntate nascitur, pro-
babiliter sustentari potest. Ibid.

Circumcisio in veteri testamento quomodo baptismò compa-
randa in novo. II. 433. & 440.

Circumstantia.

Circumstantiæ peccatorum duplices. II. 567. Quæ ad confes-
sionem integram necessariæ. II. 568. & 572. & seq. Cir-
cumstantia loci quando in confessione dicenda. II. 575. Tem-
poris non necessario dicenda. II. 576.

Claves

Ecclesiæ sunt potestas absolvendi, & retinendi peccata. II.
529.

Clemens Romanus.

Non omnes libros Canonicos colligit, quod apostoli verbo
renus ecclesiæ tradiderunt. I. 83.

Cognitio.

Cognitio naturæ imperfecta est, si nulla rerum actio sequa-
tur. II. 130. Cognitio gratuita supponit cognitionem na-
turalem, quemadmodum gratia naturam. II. 151.

Conclusio Theologica, quam ecclesia, concilium, vel etiam
Sancti confecerunt, & fidelibus præscripserunt, hæc veri-
tas catholica censenda est. II. 181.

Concilium

Univerſale definire debet, quis liber ſit canonicus. I. 47.
 Triplex conciliorum genus. I. 318. Concilium generale eſt,
 quod omnium chriſtianorum epiſcoporum convocacione,
 & congregacione celebratur. I. ibid. Provinciale, quando
 a Metropolitano omnes unius Provinciae, aut regni epiſco-
 pi evocantur. I. 319. Epiſcopale, quod ab epiſcopis ſin-
 gulis in ſua dioceſi haberi ſolet. I. ibid. Concilium gene-
 rale, quod non eſt congregatum, aut confirmatum au-
 thoritate Summi pontificis, errare in fide poteſt. I. ibid.
 Confirmatum autem a pontifice certam fidem facit catho-
 licorum dogmatum. I. 341. & 343. II. 181. Concilium
 provinciale a Summo pontifice non confirmatum poteſt in
 fide errare. I. 325. Confirmatum nequit. I. 326. Aliquan-
 do, licet deſit ipſi auctoritas Pontificis, probabile argu-
 mentum facit ad ſuadendum dogmata fidei. I. 328. Con-
 cilium epiſcopale, ſi confirmetur a pontifice in decretis
 fidei, certum argumentum veritatis exhibet. I. ibid. Po-
 teſt quidem per ſe facere probabilem fidem hæreſeos, non
 tamen certam, ibid. Concilium coactum per legatos pon-
 tificis aſſertur aliqui errare poſſe, alii negant. I. 333. Con-
 cilium totum cum legatis errare poſſe, nullo modo ad-
 mitendum. I. 337. Nunquam in concilio generali omitti-
 tur quaerſtio neceſſaria ad decidendas controverſias fidei.
 I. 345. & 346. Neque unquam concilium ſemel confirma-
 tum emendatur per poſterius: emendantur quidem quæ
 Pontificis confirmatione carent. I. 382. & ſeq. Concilii &
 Synodi nomen ſignificat paſtores, & epiſcopos in unum
 locum congregatos ad definiendas eccleſiæ cauſas. I. 312.
 Concilii patres in cauſa fidei non conſiliarii tantum ſunt,
 ſed etiam iudices. I. 337. 338. & ſeq. Concilia non cogun-
 tur fruſtra, licet Summus pontifex ſit firmus iudex in cauſa
 fidei. I. 383. Concilia & epiſtolæ pontificum certas notas
 habent, quibus internofcimus, quando definiant. I. 503.
 Conciliorum auctoritas argumentis impugnatur. I. 495.
 Conciliorum definitiones non pertinent ad Sacram Scrip-
 turam. I. 341. & ſeq. Conciliorum in fide decreta, qui-
 bus notis internofci queant. I. 352. & ſeq. Conciliorum

ro-

robur ab eo eſt, pro quo rogavit Chriſtus, ne deſiceret
 fides eius. I. 371. In Concilio Tridentino quidam epiſco-
 pus a patribus expoſtus eſt, quod aſſereret Chriſtum in
 cœna ſuum corpus & ſanguinem non obruſiſſe. II. 266.

Confefſio

Omnium peccatorum mortalium, quæ ſacerdoti ſit, eſt ad
 ſalutem neceſſaria. II. 542. Confefſio peccatorum ſecreta
 divinæ, non humanæ institutionis eſt. II. 543. Confefſio
 integra eſſe debet. II. 561. Quæ ſit integra confefſio. Ibid.
 & ſeq. An ſufficiat conſiteri omnia peccata, quorum quis
 ante memoriam habuit. II. 563. Confefſio non eſt divi-
 denda. II. 586. Si ex confefſione alicuius peccati ſequitur
 ſcandalum, tale peccatum poteſt taceri. II. 585. Inſtitu-
 ta eſt confefſio in remedium penitentis. II. ibid. Confef-
 ſionis integritas non mathematicæ, ſed moraliter intelli-
 genda. II. 586. Confefſio dupliciter informis. II. 589. Con-
 fefſio quando repetenda. II. ibid. An confefſio, quæ ſa-
 cerdotibus in aurem ſit, evangelico iure ſit præcepta. II.
 557. Examinanda eſt conſcientia ante confefſionem. II.
 565. Confefſio eſt præcipua materia ſacramenti peniten-
 tiæ. II. 543.

Confefſio eius, qui attritionem habuit tam imperfectam, ut
 virtute ſacramenti non fiat contritus, an ſit iteranda.
 II. 593. Confefſio ficta quando ſit ſacrilegium. II. 599.
 Per confefſionem fictam, & informem fatiſit præcepto ec-
 cleſiæ. II. 603. An confefſio generalis ſufficiat ad abſolu-
 tionem ſacramentalem, quando ſpecialis fieri non po-
 teſt. II. 606. Confefſio, in qua nullum peccatum expli-
 catur, non eſt ſacramentalis. II. 607. An confefſio ſacra-
 mentalis per nuncium, aut per literas abſenti confefſori
 fieri poſſit. II. 608. Confefſio an fieri debeat per interpre-
 tem, cum alter alterius idioma non intelligit. II. 611.
 Sine conſenſu ſacerdotis proprii alteri non licet conſiteri.
 II. 612. & ſeq. Quando non eſt tutum conſiteri proprio
 ſacerdoti, quia timetur ſcandalum, vel revelatio confef-
 ſionis, ſi proprius ſacerdos neget facultatem alteri confi-
 tendi, poteſt homo conſiteri ſacerdoti cui voluerit. II.
 615. & ſeq. Confefſio annua non eſt ſolius præcepti divi-
 Tom. II. Oooo ni,

ni, sed limitati per humanum. II. 627. Obligatio semel confitendi singulis annis existit ex obligatione singulis annis semel communicandi. II. 637. & seq. Quando quis astrin-gatur ad præceptum confessionis. II. 641.

Confessarius

Pontificis, a quo jurisdictionem habet ipsum absolvendi. II. 551. Confessarius necessario interrogare debet penitentem, quando probabile est, penitentem aliquam circumstantiam neglexisse. II. 569. Intelligens penitentem esse indispositum, sacrilegium committit ipsum absolvendo. II. 599.

Constantinus.

Confirmatio est Sacramentum. II. 379.
Eius donatio incerta. II. 76. & seq. Constantini lepra. II. 77.
Baptismus. II. 78.
Contrarietas quæ est mali, & boni, eadem est veri, & falsi. I. 14. & seq.

Contritio.

Prima est meritoria primæ gloriæ, licet non primæ gratiæ. II. 458. & seq. Ad contritionem requiritur totus animi conatus, quem tunc penitens prestare potest. II. 486. Ad contritionem non requiritur certus intensiois gradus. II. 489. Contritio, & attritio quid differant. II. 482. & seq. Contritio non requirit certum tempus. II. 489. Contritio specialis pro singulis mortalibus peccatis non est necessaria. II. 501. In ordine ad confessionem requiritur contritio de singulis distincta. II. 502. Contritio quomodo sit pars penitentia. II. 534. Non est pars essentialis huius Sacramenti, sed integralis. II. 594. & seq.

Creaturæ vox generationem habet intus inclusam, quæ Christi supposito absolute divinitatem tollit. II. 226.

Culpa.

Interdum est alterius pœna. I. 24. Condonatur hominibus per propriam fidem, & charitatem, pœna vero non solum per propriam, sed per alienam. II. 307.

D

Decalogi præcepta omnia continent quæ Deus præcipit. II. 412. Decreta pontificum duplicia. I. 425.

Deus

Dupliciter cognosci potest. II. 411.

Deo improprie & figurate tribuuntur excæcare, indurare, decipere, hominum corda in odium convertere, &c. I. 27. Deus mentiri non potest, nec per se, nec per alium. I. 12. Deum posse mentiri ex ordinaria potentia, asserere hæreticum est. I. 15. Deus præcepit filiis Israel, ne redderent Ægyptiis vasa, quæ ab ipsis commodato acceperant. I. 21. Deus omnis boni auctor est. I. 22. Deus non decipit deceptionem faciendo, sed permittendo. I. 23. Deus earum pœnarum proprie causa est, quæ solum pœnæ sunt, non culpæ. I. 24. Deus potest dici auctor non malæ actionis, sed bonæ passionis. I. 25. Deus est causa naturalis omnium motionum. I. 30. Deus proprie scit quæ necessario eveniunt, & quæ in casu & fortuna sunt posita, II. 134. Deus bisariam considerari potest. II. 150. & 155. Deus ut hominum iudex, habet parata virtutibus præmia, vitii supplicia. II. 152. Quomodo naturæ lumine agnoscimus Deum esse, agnoscimus etiam remuneratorem esse inquirentium se. II. 154. Deus in remissione peccati & misericors, & iustus est. II. 320.

Dilectio Dei super omnia dupliciter potest dici maxima. II. 491.

Disciplina

Quælibet habet duas partes. I. 33. Disciplina omnis humana ad Deum tanquam ad principium sapientiæ referenda est. I. 544. In disciplinis humanis duo vitia maxime vitanda. I. 541. Quid in humanis disciplinis viri docti reprehendant. I. 545.

Discrimen duplex inter sacros auctores, & summum pontificem, patresque concilii reperitur. I. 342.

Displientia

Peccati perfecta quæ. II. 482. & 483. Quæ imperfecta. II. Ibid.

Distributio accomoda est ibi : Spiritualis homo iudicat omnia, sicut & ibi : Ille docebit vos omnem veritatem, & ibi etiam : Vnctio docet vos de omnibus. I. 62.

Doctrina

Moralis non minus exigitur ad pactum ovium Christi salutarem, quam fidei disciplina. I. 356. Doctrina fidei singularis hominibus necessaria. I. 50. Doctrina evangelica proprie nec hæresis, nec secta appellatur. II. 191. Doctrina veritatis aliquando potest intermitteri. II. 572.

Doctor

Doctoris christiani præcipuum institutum est, exhortari in doctrina sana, & eos qui contradicunt arguere. I. 2. Doctores ecclesiæ universi nequeunt in falsam fidei doctrinam convenire. I. 269. Iuniores quid in sacrarum literarum expositione facere possint, aut debeant. I. 483. Doctores Hebræorum diligenter contenderunt textum Hebraicum corrumpere. I. 118.

Dogma quodcumque fidei, quod vel ecclesia habuerit, vel concilium, vel Summus pontifex fidelibus præscripserit, nobis pro catholica veritate habendum est, sive scriptum sit, sive non sit. II. 181.

Dolor

Voluntatis est proprie hominis tristitia : qui autem in solo appetitu sensitivo reperitur, magis est animantis dolor, quam hominis. II. 346. Dolor comes individuus respicientiæ. II. 447. Dolor peccati quia est contra Deum, est de essentia penitentia. II. 452. Dolor omnis in amore fundatur. II. 454.

Driedo graviter erravit, qui relicto Hieron. & aliis probæ fidei, aurem Beroso accommodavit in Persarum regum gestis. II. 101.

Dubius in fide an infidelis sit. II. 198.

Dubitatio sine assensu, atque dissensu nec error proprie est, nec fidei ex omni parte inimica. II. 201.

E

Ecclesia

Fidelium nunc viventium scribere librum canonicum non potest, sed definire, quisnam liber sit canonicus potest. I. 45. Ecclesia præsens suo iure potest docere eos, qui fidem susceperunt, quæcumque sunt fidei. I. ibid. Quæ præcepta ecclesia solvere possit, quæ non. I. 164. & seq. Ecclesia antiquior est quam scriptura. I. 191. Ecclesia non potest eximere fideles a vinculo traditionum, quas a Christo apostoli acceperunt, nec illas contraria consuetudine abolere. I. 210. & seq. Ecclesiæ græcum nomen, latine convocatio, seu concio dicitur. I. 259. & seq. Est locus quo multitudo constituit, & ipsa multitudo. I. ibid. Ecclesia dupliciter intelligi potest. I. 241. Ex quibus vere, & proprie ecclesia consistit. I. 231. In credendo non potest errare. I. 255. & seq. Nec eius fides potest deficere. I. 254. Et ecclesia est immaculata in his, qui a crimine mortali mundi sunt, quamvis culpæ venialis non nihil contrahant omnes. I. 291. Non debet, nec potest appellare synagoga Sathanæ. I. 297. Ecclesia non manet mortuo Summo pontifice, manca tamen, & imminuta. I. ibid. Ecclesia catholica, id est universalis nominatur, propter communem fidem, & universalem doctrinam, in toto orbe diffusam. I. 301. Ecclesia in doctrina eorum morum, qui ad salutem sunt necessarij, non potest errare. I. 356. In moribus, qui ad privatos homines, aut ecclesias referuntur, errare per ignorantiam potest. I. 361. In canonicationibus Sanctorum non errat. I. 363. Ecclesia Christi custodit scripturam, & eius intelligentiam, I. 75. Non haberet veram fidem, & evangelium, si non haberet legitimum sacræ scripturæ sensum. I. 76. Ecclesiæ auctoritas certa regula est ad definiendum quis liber sit canonicus. I. 41. Eius auctoritas non est ratio per se movens ad credendum, sed causâ, sine qua non crederemus. I. 57. & seq. Ecclesiæ partes sunt omnes illi, qui post baptismum

mum Christi characterem habent, nisi propter hæresim publice ecclesiæ iudicio fuerint damnati. I. 243. Ecclesiæ promisit Christus Spiritum veritatis. I. 255. & seq. Ecclesiæ, quam apostoli fundarunt, Spiritus Sancti charismata sunt data. I. 270. & seq. Decreta ecclesiæ, quæ certis principiis non innituntur, certa & firma esse non possunt. I. 361. Ecclesiæ Romanæ auctoritas multis argumentis impugnatur. I. 386. & seq. Ecclesiæ publicum privilegium fuit, quod Petrus aliis confirmandis solidam fidem proponeret, nec in fidei iudicio deficeret. I. 441. Ecclesiæ Romanæ consuetudines alię sunt communes toti ecclesiæ, alię vero ipsi peculiare, illas ecclesiæ omnes tenentur amplecti, has non. I. 444. Ecclesię intelligentia est Germanus sacrę Scripturę intellectus. II. 174. Ecclesiæ societas fratrum fidelium pœnas communes per amicitiam facit. II. 307. Ecclesiam manifestam esse, & cognitam fidelibus necesse est. I. 281. & seq. Extra ecclesiam nemo salvatur. II. 389.

Ecclesiæ præceptum de faciendâ confessione semel in anno non obligat illos, qui tantum peccaverunt venialiter. II. 625. Hoc præceptum, an præceptum sit, an vero exhortatio. II. 640. An ecclesia cum aliquo dispensare possit in præcepto divino de confessione. II. 642.

Ecclesiastici scriptores si mentiantur, impudentes, & impii sunt, quia ratio virtutis, & bonæ fidei cognoscendæ facilius est illis. II. 109. & seq.

Edirio

Vetus & vulgata sacrę Scripturę fidelibus est retinenda in omnibus, quæ ad fidem & mores spectant. I. 113. Aliqui conantur probare, Latinam editionem per Græcā, & Hebræam exemplaria corrigendam esse. I. 155.

Elemosyna remittit peccata. II. 500.

Ennoch fidem habuit. II. 397.

Enunciations loco interrogationum in iudiciis usurpantur. I.

31.

Epiphanius in rerum, & temporum ratione nullos graves auctores sequi solet, atque adeo in his interdum fallitur. II.

32.

Epis-

Episcopus.

Antiochenus, si Petrus semper Antiochiæ sedisset, ut cœpit, legitime illi in pontificatu successisset. I. 434. Episcopum Romanum esse, qui Petro in eadem auctoritate, & potestate succedit, probatur. I. 401. & seq. In fidei controversiis definiendis errare non posse probatur. I. 241. & seq. Petri successorem esse, constat gravissimis historiis. I. 433. & seq. Episcopi annulares sine causa aliquando in concilio sunt admissi. I. 316. Episcopi successores apostolorum in potestate ordinaria, quam singuli in suis ecclesiis habuerunt, non tamen in potestate generali, & extraordinaria. I. 442.

Epistola.

Epistolam Pauli ad Hebræos inter canonicas non reponere, est hereticum. I. 66. & 94. Epistolam item Iacobi. I. 67. & 103. Secundam Petri, duas posteriores Ioannis, & illam aliam Iudæ in canonicis non annumerare, hæresim sapit. I. 68. & 104.

Erasmus Roterdamus.

Quas tenebras super universam terram factas scribit evangelista, ipse super Iudæam tantum, ignorans humanas Historias, fufas intelligit. II. 5. Licenter nimis Hieronymum mendacii arguit. II. 104.

Error

Duplex, personalis, & iudicialis. I. 423. Errare quid. II. 198.

Essentia divina nec genita est, nec generat. II. 181.

Evangelium

Pauli non fuisset receptum, nisi auctoritate Petri, & ecclesiæ fuisset roboratum. I. 441. Evangelium non in scripturis & superficie, sed in sensu, & medulla consistit. II. 174.

Eucharistia

Sacrificii Christi exemplar non esset, nisi esset quoque ipsa sacrificium. II. 278. Non modo sacrificium est, quo Deo gratiam referimus, sed nos etiam Deo placat. II. 279. Est sacrificium laudis, & gratiarum actionis. II. 264. & seq. Eucharistię sacrificium quatuor partes habet, consecra-